

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Oboer/61/2015
Identifikačné číslo spisu:	4607211570
Dátum vydania rozhodnutia:	29.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4607211570.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova č. 4, 811 09 Bratislava, proti povinnému: I. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. I. XXXX/XX, XXX XX P., o vymoženie pohľadávky 916,15 EUR s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Topoľčany, pod sp. zn. 8Er/1029/2007, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre zo dňa 26. februára 2014, č.k. 26CoE/51/2014 - 77, takto

rozhodol:

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a.
Dovolanie oprávneného o d m i e t a.
Povinnému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Okresný súd Topoľčany uznesením zo dňa 12. decembra 2013, č.k. 8Er/1029/2007-34 exekúciu zastavil, ďalej rozhodol, že o trovách exekúcie rozhodne samostatným uznesením, pričom žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Súd poukázal na to, že pri preskúmaní Zmluvy o úvere a všeobecných podmienok poskytnutia úveru tvoriacich neoddeliteľnú súčasť tejto zmluvy, na základe ktorej bol vydaný exekučný titul, zistil, že v týchto je v článku 17 obsiahnutá neprijateľná podmienka spočívajúca v rozhodcovskej doložke v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Zmluvný vzťah medzi účastníkmi súd kvalifikoval ako vzťah spotrebiteľský, na ktorý sa aplikuje spotrebiteľské právo. Oprávnený bol v postavení dodávateľa, nakoľko mal v predmete činnosti poskytovanie úverov a povinný vystupoval ako fyzická osoba, v prípade ktorej nebolo preukázané, že by pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Exekučný súd konštatoval, že rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal. To znamená, že spotrebiteľ nemal na výber, vzhľadom na jej splnutie so všeobecnými zmluvnými podmienkami, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere. Spotrebiteľ mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým všeobecným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Výsledkom bola značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to v neprospech spotrebiteľa, resp. povinného. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádzal v

znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k prístupeniu na podmienky pripravené dodávateľom vopred bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah.

Súd prihliadal na skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný bez účasti spotrebiteľa a zároveň na nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve uzavretej medzi podnikateľom a spotrebiteľom. Pri tejto príležitosti dal do pozornosti rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci Mostazo Claro, C-168/05. Rozhodcovská doložka obsiahnutá vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru podľa názoru súdu spĺňala všetky podmienky na to, aby bola kvalifikovaná ako nekalá podľa § 53, § 54 Občianskeho zákonníka, ale i podľa Smernice Rady 93/13/EHS. Existujúca, ale neplatná rozhodcovská doložka nemohla byť potom podkladom pre založenie právomoci rozhodcovského súdu. Ak si rozhodca svoju právomoc z takto uzavretej doložky odvodil a na tomto základe následne vydal exekučný titul, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou. Predložený rozhodcovský rozsudok vzhľadom na absenciu právomoci rozhodcu v danej veci konať, a to s poukazom na neplatnosť rozhodcovskej doložky, nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, ktorý napadnutým uznesením zo dňa 26. februára 2014, č.k. 26CoE/51/2014 - 77, uznesenie Okresného súdu Topoľčany č. k. 8Er/1029/2007 - 34 zo dňa 12. decembra 2013 potvrdil a návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou súdu prvého stupňa. Z obsahu exekučného spisu odvolací súd vyvodil, že nie sú žiadne pochybnosti o tom, že predmetná zmluva, uzavretá medzi povinným a oprávneným je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, účinného v čase jej uzavretia. Odvolací súd skonštatoval, že celý postup oprávneného od rozhodcovskej doložky až po rozhodcovský rozsudok považuje za prejav zneužitia práv dodávateľa, nakoľko si takto dodávateľ zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. O rozhodcovskej doložke sa hovorí priamo v ustanovení § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka s účinnosťou od 01.01.2008, kde je výslovne uvedené, že medzi neprijateľné podmienky patrí aj požadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Rozhodcovská doložka obsiahnutá v zmluvných dojednaniach zmluvy o úvere podľa názoru odvolacieho súdu spĺňala všetky podmienky na to, aby bola kvalifikovaná ako nekalá podľa § 53, § 54 Občianskeho zákonníka, ale i podľa Smernice Rady 93/13/EHS. Odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí odvolal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 372/2011-18 zo dňa 13. 09. 2011 súvisiaceho s problematikou neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že: "všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať". Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že "súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej" (rozsudok z 27. januára 1997, sp. zn. 3 Cdo/164/1996). Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa odvolací súd nestotožnil s argumentáciou oprávneného v odvolaní a rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil ako vecne správne.

Vo vzťahu k návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., odvolací súd tento ako nedôvodný zamietol. Súdny dvor EÚ v rámci konania o predbežnej otázke vydáva rozhodnutia týkajúce sa výkladu a platnosti komunitárneho práva potrebné pre účely rozhodnutia vnútroštátneho súdu vo veci samej. Avšak v predmetnej veci by zodpovedanie predbežnej otázky Súdny dvorom EÚ nenaplnilo požadovaný účel. Odvolací súd okrem iného poukázal na zásadu „lex specialis derogat legi generali“, ktorá platí pri aplikácii Exekučného poriadku a O.s.p.. Podľa ustanovenia § 36 ods. 5 Exekučného poriadku exekučné konanie nemožno prerušiť, čím Exekučný poriadok ako lex specialis vylučuje použitie ustanovení O.s.p., ktoré za určitých okolností pripúšťajú možnosť prerušenia konania. S prihliadnutím na uvedené odvolací súd skonštatoval, že návrhy oprávneného na prerušenie konania neprichádzajú do úvahy, a preto ich zamietol. Odvolací súd okrem iného poukázal aj na ustálenú judikatúru Súdneho dvora EÚ (C-168/05, C-240/98 až C-244/98, C-76/10, C-243/08, C-237/02, C-40/08), Ústavného súdu SR (IV. ÚS 55/2011, III. ÚS 372/2011-18) a Najvyššieho súdu SR (6 Cdo 143/11, 6 Cdo 228/2011).

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadol oprávnený dovolaním, v ktorom uviedol, že sudy: 1. rozhodli nad rámec zverenej právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p. v znení účinnom do 1. januára 2015,

d ďalej len „O.s.p.“), 2. v konaní vystupoval účastník, ktorý nemal spôsobilosť byť účastníkom konania (§ 237 písm. b/ O.s.p.), 3. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O.s.p.), 4. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný § 237 písm. e/ O.s.p.), 5. oprávnenému odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), 6. sa v konaní dopustili inej vady majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), najmä nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie, 7. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Dovolateľ žiadal napadnuté uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie prvostupňovému súdu; zároveň žiadal dovolacie konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s §243c O.s.p. a Súdnu dvoru EÚ predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikoval v podanom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu, podal včas oprávnený zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 /veta druhá/ O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

V danom prípade, dovolací súd rozhoduje o dovolaní v obdobnej veci, aká už bola v počte väčšom ako päť predmetom konania pred dovolacím súdom, na základe skoršieho dovolania podaného tým istým dovolateľom - vid' konania vedené na najvyššom súde pod sp. zn. 2Oboer/165/2013, 2Oboer/200/2013, 2Oboer/207/2013, 2Oboer/370/2013, 2Oboer/100/2014, 2Oboer/110/2014, 2Oboer/200/2014, 5Oboer/80/2013, 5Oboer/90/2013, 5Oboer/105/2013, 3ECdo/105/2014, 3ECdo/195/2014, 4Cdo/34/2013, 8ECdo/179/2014, 8ECdo/205/2014, 7ECdo/266/2014. Dovolací súd sa s odôvodneniami rozhodnutí, ktoré boli vydané v týchto konaniach (a to tak vo vzťahu k návrhu na prerušenie dovolacieho konania a vo vzťahu k odmietnutiu dovolania), v celom rozsahu stotožňuje a poukazuje na ne.

Nakoľko v konaní nevystupoval účastník (vedľajší účastník), ktorý nemal spôsobilosť byť účastníkom konania podľa § 237 písm. b/ O.s.p., preto Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval, tento odvolací dôvod za bezpredmetný.

V zmysle § 243b ods. 7 O.s.p. už ďalšie dôvody neuvádza.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesnej vady konania tvrdenej dovolateľom, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplyva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.